

19.10.2021

Група № 25

Захист України

Урок 3-4

Тема: Тампонування ран при вузловій кровотечі. Способи самодопомоги при зовнішніх кровотечах.

Мета: навчальна : ознайомити учнів з технікою тампонування рани, технікою накладання компресійної пов'язки;

розвивальна: розвивати логічне мислення, вміння та навички висловлювати власну думку, робити висновки, порівнювати;

виховна: виховувати почуття поваги та співчуття до інших, власного народу, держави та до себе.

Матеріал до уроку

Техніка тампонування рані

За наявності масивних кровотеч на шиї, підпахвових і пахвинних ділянках основним методом її зупинки є тампування рани. Пригадайте з уроків біології, що таке артерії? Назвіть місця людини, де можна відчувати артеріальну пульсацію? Наявність кровотеч передбачає щільне заповнення порожнини рани бинтом, або чистою тканиною, кровоспинним бинтом.

Під час ведення бойових дій так і при терористичних актах, використовують вибухові пристрої, у тому числі і саморобні, які мають значну вражаючу силу. У поранених та постраждалих виникають кровотечі в місцях приєднання кінцівок до тулуба та основи шиї. Особливістю цих ділянок є те, що на цих ділянках неможливо використати стандартний джгут або турнікет для зупинки кровотечі.

Тому основним методом зупинки вузлових кровотеч є пряний тиск на рану та щільне тампування рани, у тому числі кровоспинними бинтами. Кровоспинна дія бинта з одночасним притисканням кровоносних судин створює умови для тимчасової зупинки масової кровотечі. Для тампування

рани з метою зупинки кровотечі використовують спеціальні кровоспинні бинти, стерильні бинти, що просоченні кровоспинними засобами. Для зручності їх складають Z–подібно або гармошкою (бойова марля).

Якщо після проведення прямого тиску на рану ший, підпахвових та пахвових ділянок протягом 3–5 хв. кровотеча продовжується, а у вас є кровоспинні засоби, то послідовність ваших дій може бути такою: – перевірити притомність постраждалого, поставивши йому запитання, що потребує відповіді; – оцінити реакцію постраждалого на біль (щипок за шкіру, за мочку вушної раковини); – якщо постраждалий не реагує, то проводять заходи по виявленню місць зупинки кровообігу та одночасно проводять зупинку кровотечі; – якщо потерпілий реагує на подразник то проводять тільки заходи зупинки кровотечі; – здійснюється щільне тампування рани стерильними кровоспинними бинтами(бойовою марлею).

Кровоспинні компоненти надають дуже велику допоміжну дію. Вони значно зменшують час зсідання крові лише тоді, коли кровоспинний бінт контактує з джерелом кровотечі в глибині рани, тобто у випадку щільного тампування рани. Якщо відсутні перев'язувальні матеріали змочені спеціальною рідиною, використовують звичайні стерильні засоби (бінт, марлю) для тампування рани. Якщо цього недостатньо, використовують другий кровоспинний або звичайний стерильний бінт, доки буде можливість втиснути їх в середину рани, та продовжувати тиск на рану протягом щонайменше трьох хвилин.

При тампування дотримуються таких правил:

- ❖ уважно оглянути рану та виявити місце кровотечі;
- ❖ своєю правою рукою притисніть судини у цьому місці до кисті в грудині рани, щоб зменшити кровотечу;
- ❖ якщо кровотеча на нозі, притиснути стегнову артерію вище рани, одночасно приготувати кровоспинний або стерильний бінт;

- ❖ візьміть у ліву руку кілька петель бинта і підведіть його під пальці правої руки, якою продовжують тиск на судину з використанням підведених петель;
- ❖ повторіть цей прийом до заповнення рани, не послаблюючи тиску правої руки;
- ❖ після повного тампування рани, здійсніть прямий тиск на рану двома руками на рану 10 хв. звичайний бінт і 3 хв. – кровоспинний;
- ❖ після виконання маніпуляцій, обережно зменшить тиск і огляньте рану, якщо промокання бинта кров'ю не збільшується накладіть поверх рани компресійну пов'язку;
- ❖ у випадку, якщо кровотеча не зупинилася слід продовжити прямий тиск на рану з максимальним зусиллям до приїзду бригади швидкої допомоги.

Алгоритм зупинки вузлових кровотеч:

1. Прямий тиск на рану.
2. Тампонування рані.
3. Компресійна пов'язка. Під час кровотечі з носу, потерпілого посадити, розстебнути комірець на перенісся покласти холодний компрес (лід, флягу з холодною водою), голову дещо нахилити вперед, а не на зад, затиснути крила носу пальцями(1 – 15 хв.). Можна також ніс сильно затампувати чистою ваткою.

Техніка накладання давлючої пов'язки

Після проведення тампонади на місце поранення необхідно накласти давлючу пов'язку, яка зафіксує тампонаду ранового каналу, попередити забруднення ранової ділянки, перетисне дрібні кровоносні судини, які знаходяться в області поранення і додатково зменшить кровотечу. Давлюча пов'язка використовується не лише при проникаючих а і поверхневих, дотичних пораненнях, що не мають ознак критичної кровотечі.

Для виконання давлючої пов'язки може використовуватись:

бинт – туге обмотування навколо місця поранення з подальшою фіксацією;

еластичний бандаж, перев'язувальний пакет, підручні засоби: шарф, бандани. Ізраїльський бандаж – містить еластичний бинт з пришитою подушкою для вбирання крові та ріжки для створення давлючої сили, наклейку для швидкого розміщення подушки на рані, фіксатор на кінці бинта – для закріплення бандажа на тілі.

Етапи накладання бандажу:

відкрити бандаж;

взяти валик в одну руку, початок бандажу в іншу, подушечкою до місця поранення; – розмістити стерильну подушечку над центром рани; – щільно обмотати валик навколо кінцівки;

протягнути бандаж в ріжки(вони збільшують давлючу силу), змінити напрямок накладання бандажу;

затягуюмо бандаж та обмотуємо його навколо кінцівки обмотуючи ріжки, щоб уникнути їх зачепу;

фіксуємо кінець бандажу за допомогою фіксатора на кінці бандажу.

Накладання індивідуального перев'язувального пакету:

Відповідає послідовності накладання бандажу. В разі наскрізного поранення одна з подушечок розміщується попереду поранення інша позаду та тugo замотати та зафіксувати.

Використовується для перев'язки голови, шиї, живота, паху, кінцівок. Імпровізована тиснуча пов'язка: – покласти валик з бинта чи іншої тканини зверху матеріалу, що виконує роль стерильної серветки безпосередньо на місці поранення. Валик можна зробити з шматка одягу або будь– якого іншого матеріалу, який можна згорнути кілька разів; – покласти косинкову пов'язку поверх згорнутого валика; – тugo обмотати навколо кінцівки поверх пов'язки; – зав'язати кінці косинкової пов'язки безпосередньо поверх місця поранення, щоб зафіксувати валик з бинтом. Пов'язка повинна бути досить тugoю, щоб під нею можна було протиснути тільки кінчики пальця. Не затягуйте пов'язку

настільки сильно, щоб вона перешкоджала кровообігу. Тиск, що діє на валик допомагає стиснути кровоносні сосуди і зупинити кровотечу. Перевірте циркуляцію крові під давлючою пов'язкою, якщо шкіра на дотик холодна, синіє або німіє пов'язка затягнута тugo її необхідно послабити.

Домашнє завдання: написати конспект ві відповісти письмово на запитання

1.Що таке кровотечі і які ви знаєте? 2. Як зупинити шийну кровотечу? 3. Що таке кровоспинний бінт? 4. Як проводять тампування рані? 5. Чи варто застосовувати кровоспинний бінт?

За додатковими питаннями звертатися на електронну адресу
valusha886@gmail.com